

Inleiding door John Jansen van Galen uitgesproken op 25 september 2004 tijdens de 7^e jaarbijeenkomst van het Genootschap Nederland-Aruba – Crowne Plaza Promenade Hotel te Den Haag.

TROPISCH NEDERLAND anno 2004 - John Jansen van Galen – september 2004

INTRO

Een titel kiezen als 'Tropisch Nederland anno 2004' betekent de vraag stellen naar de Nederlandse koloniale erfenis, want het tropische Nederland bestaat geheel uit voormalige koloniën.

Ik heb in de loop van de tijd een deel van de resten kunnen inspecteren. In Malakka een bordje met de naam Keizerstraat en halfvergane grafstenen met Hollandse opschriften. In Colombo op Ceylon de statige, vervallen Dutch Burgher Club, waarvan het laatste Nederlands sprekende lid juist overleden bleek te zijn. Soms is het maar heel weinig. In Kaapstad kun je de heg bezichtigen die Jan van Riebeeck om de Hollandse vestiging liet planten teneinde de inboorlingen buiten te houden. Maar op het strand van Houtbaai zit je nu tussen donkere mensen die je niet verstaan maar van wie je meteen hoort dat ze een soort Nederlands spreken. Acht miljoen kleurlingen aan de Kaap spreken een taal die aan de onze verwant is.

Maar dat zijn de resten van ons handelsrijk, van de Verenigde Oostindische Compagnie, niet van ons kolonialisme, bestuurd door de staat. Daarvoor moet je in het vroegere Nederlands-Indië zijn. In een straat te Jakarta las ik het opschrift: „Pianostemmer.” Ook waren daar kraampjes waar je een 'stempel' kon laten maken of een 'vandel'. Toen ik op Ambon de veerboot wilde nemen naar Buru, moest de man die de kaartjes verkocht mijn naam opschrijven. „Van Galen?” riep hij. „Harer Majesteits Van Galen. Op die boot ben ik kanonnier geweest.” Maar verder is er in onze grootste vroegere kolonie weinig van ons over. Sterker, als je jongeren met enige schroom – je bent per slot van rekening de oude kolonisator – vertelt dat je Nederlander bent, Dutch, vragen ze of je uit Duitsland komt. Er leeft daar weinig herinnering aan het koloniale tijdperk en ook opmerkelijk weinig antiekoloniale rancune.

Anders wordt het, in beide opzichten, in het Caribische deel van het tropische Nederland. Om te beginnen spreekt men daar veelal Nederlands, al is opvallend, paradoxaal, dat onze taal in Suriname, na bijna dertig jaar onafhankelijkheid, veel meer, algemeen, en beter wordt gesproken dan op de eilanden. Taal houdt kennelijk geen direct verband met staatkundige status. Gekker is dat men daar ook meer op Nederland gericht lijkt dan op de eilanden, die delen van het Koninkrijk zijn. Op straat in Paramaribo vraagt men je: „Hoe gaat het met AZ, hoe gaat het met NEC.” Dan hebben ze een neef in Alkmaar of Nijmegen. En een bejaarde Creoolse dame in Suriname riep niet lang geleden in wanhoop tegen mij: „Laat die vrouw dat land toch terug nemen!” Ze doelde op koningin Beatrix.

Suriname lijkt, onafhankelijk of niet, Hollandser dan de Antillen of Aruba. Niet alleen is de voertaal er Nederlands, zijn de media in het Nederlands en wordt politiek er in het Nederlands bedreven, na een vertrek naar Nederland keren bovendien minder Surinamers terug naar hun geboorteland dan Arubanen maar ook Curaçaoenaars na hun studie naar hun eiland remigreren. (Opmerkelijk is ook dat Suriname, hoewel het op eigen benen staat, nooit zijn waterhoofd van een ambtenarenapparaat wist te reduceren terwijl de Antillen, onderdeel van het Koninkrijk der Nederlanden, in de afgelopen jaren zelfs een derde van hun overheidsdienaren loosden. Een krachttoer die in Den Haag te weinig waardering oogstte.)

Maar het voornaamste verschil is natuurlijk dat in welvaart. „Toen Suriname in 1975 een republiek werd was de Antilliaanse gulden ongeveer gelijk aan de Surinaamse,” zei onlangs iemand op Curaçao tegen mij, „nu is het 1 tegen 1600: tel uit je winst.” En het verschil met Aruba, the Dutch isle in the Caribbean, is nog veel groter. Inderdaad: tel uit je winst van de onafhankelijkheid.

Wat is de balans van de afwikkeling van het kolonialisme? Toen Den Haag in '90 afzag van het streven naar onafhankelijkheid van de Antillen en Aruba werd, voor de afzienbare toekomst, een eindpunt in de dekolonisatie bereikt. Er is nog – het plan-Lubbers – overwogen dat Suriname weer in een gemenebest met Nederland op te nemen maar daarvoor bestond, daar en hier, toch te weinig draagvlak. Hier vreesden de meeste ministers dat zo'n gemenebest ons teveel zou kosten, en daar

was men inmiddels ondanks alles toch gesteld geraakt op die eigen republiek. Suriname blijft dus onafhankelijk, de eilanden zullen deel blijven uitmaken van het Koninkrijk der Nederlanden.

Hoe heeft Nederland het er als dekolonisator afgebracht? Er zijn boeken en proefschriften geschreven over de ontvoogding van Indonesië, Nieuw-Guinea, Suriname, de Antillen en Aruba, het Nederlandse beleid van dekolonisatie is (door Jacques van Doorn en Inge Klinkers) vergeleken met dat van andere koloniale mogendheden, maar de Nederlandse dekolonisaties zijn nooit onderling vergeleken. Ik heb mij voorgenomen dat te doen en geef u een voorproefje. Ik zal dat doen aan de hand van drie punten: a) het zelfbeschikkingsrecht, b) het nationalisme, c) de termijn waarop Den Haag meende dat een kolonie onafhankelijk kon worden. En bij elk van die punten speelt Aruba een voorname rol.

ZELFBESCHIKKINGSRECHT

De vraag of de bevolking van Nederlands-Indië het volk van Indonesië recht had op zelfbeschikkingsrecht heeft in het beleid van Den Haag nooit een serieuze rol gespeeld. Het woord komt zelfs niet in de annalen van dat beleid voor. Dat is merkwaardig omdat dit begrip, uitgedragen door de Amerikaanse president Wilson, ten grondslag lag aan de Volkenbond, waarvan Nederland een geestdriftig voorstander was.

Nog merkwaardiger is dat terwijl Nederland in het eind van de jaren veertig gewapenderhand het zelfbeschikkingsrecht van de Indonesiërs bestreed, het tegelijk begon te hameren op het zelfbeschikkingsrecht van de inheemse bevolking van Nederlands Nieuw-Guinea, de Papoea's. Een opmerkelijke discrepantie: geen zelfbeschikking voor de inwoners van Nederlands-Indië, wel voor de Papoea's die in de zelfde kolonie leefden. Het beginsel van zelfbeschikkingsrecht voor de Papoea's was dan ook in werkelijkheid een dekmantel voor koloniale behoudzucht: de Indonesische nationalist mochten ons mooie Indië eenvoudig niet met huid en haar krijgen en zeker Soekarno cum suis niet, die immers met de Jap had geheuld – hij gold in Nederland toen als de evenknie van Mussert en men had geen oog voor de nationalistische motieven die hem mogelijk tot collaboratie met de Aziatische bezetter dreven.

Voor de soevereiniteitsoverdracht aan Indonesië was in Den Haag een tweederde meerderheid nodig en die viel niet te halen als Nederlands-Indië in zijn geheel werd overgedragen. De VVD en de Christelijk-Historische Unie aanvaardden dit niet en daarom bleef Nieuw-Guinea voorlopig in Nederlandse handen, als ons laatste bastion in de Oost en met het zelfbeschikkingsrecht van de Papoea's als vroom excuus. Maar zoals het vaker gaat: spoedig werd het meer dan een excuus, Nederland, de ambtenaren en politici die zich met het gebied bezig hielden, gingen er echt in geloven. Het zelfbeschikkingsrecht van de Papoea's werd voor Nederland een heilig doel.

Dat Soekarno zijn nationalistische missie pas voltooid achtte, als hij het hele door Nederland gestichte rijk in handen had werd door Den Haag als een nieuwe vorm van imperialisme beschouwd. Etnisch hoorden de Papoea's nu eenmaal niet bij Indonesië, ze hadden een lange historie van animositeit tegen indringers uit de Indonesische archipel. Nederland heeft er een oorlog voor geriskeerd om het idee van de eigenheid der Papoea's te verdedigen, een ware kruistocht voor het zelfbeschikkingsrecht.

Dan is het, opnieuw, wel merkwaardig om, te zien dat tegelijk aan de andere kant van de aarde het zelfbeschikkingsrecht van een ander volk in het Koninkrijk genegeerd werd. Ook de Arubanen hoorden etnisch niet bij Curaçao en ook zij hadden een historie van animositeit tegen het buureiland. Al sedert de jaren dertig ijverden zij voor separación, afscheiding van Curaçao en in het eind van de jaren veertig spraken ze zich daar in grote meerderheid voor uit. Den Haag echter bleef zich lang tegen dat streven verzetten. Het poogde het te apaiseren door de twee eilanden in het Antilliaanse parlement evenveel, namelijk ieder acht zetels te geven – u kent de leuze: ocho, ocho – maar uit begrijpelijke motieven verzette Curaçao zich daartegen. Want: óf je hebt een bondsstaat en dan ligt een gelijke vertegenwoordiging door elk van de samenstellende landen voor de hand, óf je hebt een eenheidsstaat waarin de samenstellende delen ongeveer naar de grootte van hun bevolking vertegenwoordigd zijn. Maar Nederland wilde het een en het ander tegelijk, en dat lukte dus niet.

Den Haag bleef zich nog 35 jaar tegen het zelfbeschikkingsrecht van Aruba verzetten. Een voornaam argument daarbij, onder meer verdedigd door de rechtsgeleerde Hugo Fernandes Mendes, is dat dit recht toekomt aan landen, zoals Suriname, maar niet aan delen van landen, zoals Aruba. Daar is

misschien iets voor te zeggen (al wordt het zelfbeschikkingsrecht van delen van bestaande staten als Slowakije en Kazakstan tegenwoordig ook erkend), maar dan had Den Haag ook niet moeten ijveren voor het behoud van Nieuw-Guinea, dat het zelfbeschikkingsrecht wilde geven, los van een bestaand, nota bene door Nederland zelf geschapen land.

Waarom gold dit recht dan niet voor Aruba? U kent het antwoord: de Antillen-van-zes waren voor Den Haag een geschikt instrument om de koloniale erfenis in het Caribisch gebied te beheren, en daarom moesten ze bijeen blijven. Het postkoloniale beleid was hier meer pragmatisch dan principieel.

Met Suriname en de Antillen stuiten we op een nieuwe inconsequentie in de Nederlandse benadering van het zelfbeschikkingsrecht van ex-koloniale volkeren. De landen waren in 1954 via het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden een autonoom deel van dat Koninkrijk geworden. Niet voor niks troonde Den Haag de Surinaamse en Antilliaanse ministerpresidenten mee naar New-York om in de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties te verklaren dat hun landen voortaan geen koloniën meer waren, zodat Nederland verlost werd van de plicht te rapporteren over zijn afhankelijke gebieden. Omdat de volksvertegenwoordigingen van de beide koloniën, via algemeen kiesrecht gekozen, met het Statuut instemden, kun je volhouden dat deze beide landen op die manier al in 1954 hun zelfbeschikkingsrecht hebben uitgeoefend.

Het was zo bekeken in strijd met het zelfbeschikkingsrecht der volkeren dat Den Haag na 1969 opeens begon aan te dringen op het volledig doorsnijden van de banden. Het is de verdienste van de toenmalige Antilliaanse premier Juancho Evertsz dat die aandrang voor de eilanden is afgewend. In politiek Den Haag zeggen ze: als je geschoren wordt moet je stil zitten. Hij bewees dat te kunnen: instemmend knikken, stil blijven zitten en wachten tot het over zou gaan. En het is overgegaan. Hij heeft het zelfbeschikkingsrecht van de Antillen eigenlijk verdedigd door niets te doen.

Maar de Surinamers, altijd minder pragmatisch dan Antilianen, haptten toe, althans de coalitie die aan de macht was deed dat. Daarop beriep Nederland zich: het kabinet-Arron vroeg om onafhankelijkheid en het was daartoe gelegitimeerd doordat het aan de macht gekomen was via democratische, algemene verkiezingen. In de verkiezingscampagne – ik was erbij – had Arron overigens met geen woord gerept over onafhankelijkheid, anders had hij verloren. Tot zover de legitimatie.

Bovendien: wat in 1954 nog geen voorwaarde voor het uitoefenen van zelfbeschikkingsrecht was, was het door een VN-resolutie van 1970 geworden, namelijk het houden van een referendum. Door de gezamenlijke Surinaamse oppositie is ook op een volksraadpleging aangedrongen, maar de Nederlandse premier Den Uyl antwoordde dat dit niet paste in ons staatsrecht. Dat was ook zo, er werden nog geen referenda gehouden in Nederland, maar het paste wel in het volkenrecht dat uit gaat boven het nationale recht.

En bovendien, benadrukte het kabinet-Den Uyl, het was immers een democratisch gekozen regering die de onafhankelijkheid nastreefde? Dat argument werd zwak toen Arron de meerderheid verloor en oppositieleider Lachmon met de meerderheid der Surinaamse parlementsleden naar Den Haag reisde om lijfelijk aan te tonen dat hij nu de meerderheid had. Hij was helaas aan het verkeerde adres, in Nederland wou niemand naar hem luisteren. Men besepte dat veruit de meeste Surinamers bij een volksstemming voor behoud van de band met Nederland zouden kiezen. En Den Haag wilde nu juist, met man en macht, van deze koloniale last af. Lachmon had, met zijn twintig parlementariërs, in New York moeten zijn om bij het kantoor van de Verenigde Naties dat referendum te eisen. Hij zou niet zwak gestaan hebben, maar zijn hondentrouw aan Nederland & Oranje verhinderde hem om de zaak op de spits te drijven. Maar door het ontbreken van een referendum zou de Surinaamse onafhankelijkheid volkenrechtelijk wel eens ongeldig kunnen zijn.

Tot zover over de onderling tegenstrijdige, opportunistische wijze waarop Nederland met het zelfbeschikkingsrecht is omgegaan.

HET NATIONALISME

Het Indonesisch nationalisme is door Nederland van meet af – en dat was vroeg: in 1908 ontstond de cultureel-nationalistische organisatie Boedi Oetomo – tweeslachtig benaderd. Het werd gebagatelliseerd en tegelijk fel bestreden – maar als het echt niets voorstelde, zou die bestrijding natuurlijk onnodig zijn geweest. De Nederlandse bestuurders hebben tot het einde toe volgehouden

dat de inlandse massa van nationalisme niets moest hebben en verknocht was aan Nederland & Oranje; ze moest alleen beschermd worden tegen kwade influisteringen van onruststokers. Door deze kortzichtigheid werden voor de Tweede Wereldoorlog alle kansen gemist om met gematigde nationalist samen te werken voor de toekomst van een zelfstandig Indonesië. En na 1945 was het te laat: toen hadden de onverzoenlijke anti-Nederlandse krachten definitief de overhand gekregen.

Dit gebrek aan inzicht in en waardering voor antikolonialistisch nationalisme van Nederland, dat nota bene zelf ontstaan is uit nationalistisch verzet tegen de koning van Spanje, steekt schril af tegen de officiële bevordering van het Papoea-nationalisme in de jaren na de soevereiniteitsoverdracht van Nederlands-Indië aan Indonesië. Er was nauwelijks een nationaal besef op Nieuw-Guinea, de meeste mensen leefden er in het stenen tijdperk en hadden alleen weet van een paar andere dorpen, niet van een gezamenlijk land. Maar Nederland had nationalist nodig voor zijn claim op een aparte status van het gebied en dus kregen jonge bestuursambtenaren als Marcus Kaisiepo, Nicolaas Jouwe van Den Haag de wind in de zeilen als Papoea-nationalisten. Dat waren de zogenaamde vooraanstaande Papoea's, verknocht aan Nederland en aan een eigen Papoea-staat.

Er waren ook jonge Papoea's (een studie van de Nederlandse Australiër Penders staaft dit) die het ideaal van Soekarno deelden, dat Nieuw-Guinea op historische gronden deel moest uitmaken van het nieuwe Indonesië. Maar zij werden door de Nederlandse autoriteiten niet als nationalist erkend – eerder als landverrader beschouwd.

De Jouwe's en Kaisiepo's die het Haagse standpunt deelden dat Nieuw-Guinea, na nog voor onbepaalde tijd onder Nederlandse voogdij gestaan te hebben, los van Indonesië onafhankelijk moest worden golden als de ware nationalist.

Dit staat, opnieuw in schrille tegenstelling, tot de waakzaamheid waarmee tezelfdertijd de koloniale autoriteiten het prille Surinaamse nationalisme bejegenden. In de preambule van het Statuut voor het Koninkrijk staat dat het geen eeuwig edict is, dus principieel was er geen bezwaar tegen een streven de Koninkrijksbanden te slaken. Niettemin heeft Nederland in de jaren vijftig en zestig, terwijl het een Papoea-nationalisme bewust aanwakkerde, een Surinaams nationalisme de kop proberen in te drukken. De voormannen werden door de politieke politie in de gaten gehouden en door de koloniale autoriteiten bedreigd met verlies van studiebeurzen en banen. Dat had ook te maken met de Koude Oorlog. De koloniale bevrijdingsstrijd werd geannexeerd door Moskou en jonge Surinaamse nationalist als Eddy Bruma en Jules Sedney namen deel aan door het communisme geregisseerde manifestaties. De paradox is dat Den Haag een tiental jaren later, toen het Suriname maar al te graag wilde afstoten, natuurlijk belang zou hebben gehad bij het bestaan van een sterke, zelfbewuste nationalistische voorhoede, die het echter zelf had gekleineerd en tegen zich in het harnas gejaagd.

De Nederlandse Antillen zijn wat dit betreft een geval apart. Ik durf de stelling aan dat nergens in de koloniale wereld zo weinig nationalisme heeft bestaan als op de Nederlandse eilanden. Zelfs op Puerto Rico en Martinique bestaan nationalistische bewegingen die met zo'n vijf procent van de kiezers achter zich ijveren voor het verbreken van alle banden met het moederland. Maar op de Nederlandse Antillen is zelfs daarvan geen sprake. Ik heb voor dit boek al die linkse blaadjes uit de jaren zestig en zeventig doorgelezen – Vitó, Ruku, Kambio: er staat niet één eis voor onafhankelijkheid in, er wordt juist voortdurend geklaagd dat Den Haag niet voldoende doet voor het welzijn van de eilanden. Men vraagt niet om minder, maar om betere koloniale bemoeienis. En minstens opmerkelijk is dat de leiders van de opstand van 30 mei 1969 voor hun nieuwe partij de kleur oranje kozen.

Is het Arubaanse streven naar separacion een vorm van nationalisme?

Strikt genomen niet, het heeft nooit een eigen staat geclaimd, het heeft alleen bijna een eigen staat opgedrongen gekregen. Het heeft in wezen altijd de band met Nederland gekoesterd. Het was een separatisme binnen het postkoloniale staatsverband. Nederland heeft ook tegen die beweging een ambivalente houding aangenomen. Uit mijn boek blijkt bijvoorbeeld dat wijlen premier Den Uyl met een zekere huiver naar de racistische ondertoon van het Arubaanse separatisme keek. Ik kan mij dat wel voorstellen want het was inderdaad niet misselijk wat je in de jaren zeventig op Aruba van barrioleiders te horen kreeg over de zwarte bevolking van Curacao. Maar een eventueel racisme valt nu juist niet te bestrijden door de beweging waarin het tot uiting komt te veronachtzamen, en dat was wat Den Haag lang heeft gedaan. Daardoor is het Arubaanse separatisme alleen maar aangewakkerd totdat Nederland er niet meer onderuit kon om aan afscheiding mee te werken, maar toen heeft het

daarvoor nog een voorwaarde gesteld die dit streven ten onrechte de schijn van nationalisme gaf, namelijk de onafhankelijkheid van het eiland. En zoals wij weten heeft Den Haag ook daarop moeten terugkomen.

Tot zover de wisselvalligheid en opnieuw het opportunisme van Nederland ten opzichte van het nationalisme in zijn koloniën.

HET TIJDSPERSPECTIEF

Hoe lang zou het bewind van Nederland over de koloniën nog duren? Vanuit welk tijdsperspectief werd het beleid gevoerd? Ten aanzien van Nederlands-Indië is daarover nooit iets gezegd. Je had in het koloniaal bestuur in hoofdzaak twee stromingen: de conservatieve, van Colijn en anderen, die de band tussen Nederland en Indië als van God gegeven en de 'rijkseenheid' als onverbreekelijk en eeuwig beschouwde en de progressieve of ethische stroming, die meende dat Nederland de kolonie en haar bewoners verder moest ontwikkelen voordat deze eventueel op eigen benen kon staan en dat zou nog een onbepaald lange tijd vergen. Termijnen werden niet genoemd.

Maar toen Nederland op Nieuw-Guinea de internationale druk voelde om de bestemming van dit gebied definitief te regelen, werden wel data genoemd: in 1980 of zelfs 1970 moest de bevolking haar zelfbeschikkingsrecht kunnen uitoefenen. Dat wil zeggen: na een ontwikkelingsbeleid van een jaar of dertig. Hoe men zich voorstelde dat een volk, grotendeels analfabeet en in het stenen tijdperk levend, binnen zo'n kort tijdsbestek tot een verantwoordelijke natie kon worden ontwikkeld, werd nergens uiteengezet.

Met Suriname en de Nederlandse Antillen werd het nog krasser. Binnen de komende kabinetsperiode, schreven de linkse partijen in hun verkiezingsprogramma van 1972 moesten deze twee rijkdelen onafhankelijk worden. Dat is dus in vier jaar. Waarom niet binnen twee of drie kabinetsperioden? Of desnoods een halve? Iedere verantwoording van de termijn ontbreekt en een taakstelling van wat er in die tijd nog moest gebeuren om de landen rijp te maken voor onafhankelijkheid: het opstellen van een grondwet, om maar iets te noemen. Het is bij de Nederlandse, speciaal sociaal-democratische hang naar planmatigheid, onbegrijpelijk en onverantwoordelijk dat geen enkel plan voor de voorbereiding van de soevereiniteitsoverdracht is opgesteld.

Hoe willekeurig die termijn van vier jaar was, bleek wel toen een decennium later voor Aruba weer een andere termijn werd afgekondigd. Na het toekennen van de status aparte moest het eiland zoals u weet binnen tien jaar onafhankelijk worden. En opnieuw ontbrak elke verantwoording voor die termijn. Enfin, deze bleek royaal genoeg voor u om het spook van de onafhankelijkheid op de vlucht te jagen. Maar de toevalligheid van al die termijnen illustreert opnieuw de wisselvalligheid en onderlinge tegenstrijdigheid in het koloniale beleid van Nederland. Er is eigenlijk geen beleid geweest, en het is er nog niet.

TEN SLOTTE

Ten slotte daarom een waarschuwend woord. Aruba is er in geslaagd binnen het Koninkrijk der Nederlanden te blijven. Het maakt in de wereld reclame voor zichzelf als the Dutch island in the Caribbean, daar heeft het gelijk in, het plukt er rijke vruchten van. Dit jaar vieren wij het vijftigjarig bestaan van het Statuut voor het Koninkrijk, maar dit jubileum zal overzee veel meer warme aandacht krijgen dan hier in Europa. Het Statuut en de Koninkrijksgedachte leven niet in Nederland. Op Curaçao en Aruba kan menigeen je vertellen dat de rijkdelen gelijkwaardig naast elkaar bestaan en overkoepeld worden door het Koninkrijk, in Nederland is die gedachte onbekend.

Men klaagt overzee vaak over een Nederlands gebrek aan interesse voor het Koninkrijk. Ik denk dat het erger is: de onverschilligheid over de andere rijkdelen is in Nederland inmiddels verdrongen door weezin en wrevel. Menigeen zou maar al te graag van de eilanden 'af willen'. „Wij, als woordvoerders in de Kamer,” zeggen oud-Kamerleden, „worden op de Antillen en Aruba gezien als bullebakken en bemoeials, maar door onze collega-Kamerleden worden we beschouwd als halfzachte Antillen-vriendjes. De rest moet niets van die eilanden hebben.” Het oud-PvdA-Kamerlid Gortzak zegt: „Vergis je niet. Negentig procent van de Kamerleden, ook in de PvdA, vertelt je in de wandelgangen dat ze het eens zijn met die malle professor d' Oliveira: kon Nederland maar uit dat Koninkrijk stappen.”

Dat is de stemming. Het jubilerende Koninkrijk is een wankel bouwwerk dat in Nederland weinig draagvlak heeft. Als Aruba en de Antillen prijs stellen op het behoud ervan zullen ze de Nederlanders in Europa duidelijk moeten maken wat de meerwaarde ervan. Premier Oduber noemt het Nederlands belang bij Aruba het feit dat Washington prijs stelt op een oase van rust in een instabiele regio, maar dat – het als koddebeider de wacht houden in het Caribisch gebied - is een negatieve emotie. Er moeten positieve belangen bestaan: materieel of emotioneel. Maak reclame voor u zelf!

Ik hoop u in het voorgaande duidelijk gemaakt te hebben dat u bij de instandhouding van het Koninkrijk niet kunt rekenen op standvastige, betrouwbare en heldere postkoloniale politiek van Nederland.

John Jansen van Galen schrijft voor Het Parool en is regelmatig te horen via NOS-radio in het programma 'Met het oog op morgen'. Hij schreef een aantal boeken over Suriname, zoals 'Kapotte Plantage' en 'Hetenachtsdroom, Suriname, erfenis van de slavernij'. In 2001 verscheen zijn boek 'Het Suriname-syndroom, de PvdA tussen Den Haag en Paramaribo. Op verzoek van de Wiardi Beckman Stichting onderzocht hij geschiedenis en praktijk van 50 jaar Statuut en in juni 2004 verscheen daarover zijn boek 'De toekomst van het Koninkrijk'.